

فرخزاد مدتی کوتاه پادشاهی کرد. آنگاه کسان به خلاف او برخاستند و از فرمان بدر رفتند و به قولی او را بکشند. مدت پادشاهی وی ششماه بود.

بعضیها گفته‌اند مردم اصطخر یزدگرد پسر شهریار خسرو را که هنگام برادرکشی شیرویه بدانجا پناه برده بود یافتند و چون خبردار شدند که مردم مداین به خلاف فرخزاد خسروا رفته‌اند، یزدگرد را به آتشکده اردشیر بردند و تاج نهادند و به پادشاهی برداشتند و او نوجوان بود. آنگاه وی را به مداین آوردند و فرخزاد خسرو را از آن پس که یکسال پادشاهی کرده بود به حیل کشتند و کار پادشاهی بر یزدگرد راست آمد ولی پادشاهی وی به قیاس پدرانش خوابی و خیالی بود و تدبیر ملک با بزرگان پارسی بود که یزدگرد نوجوان بود و هوشیارتر و دانان‌تر از همه وزیران وی زادی بود.

و کار مملکت پارسیان سستی گرفت و دشمنان از هر طرف سر برداشتند و دست اندازی کردند و ویرانی آوردند و از پس دو سال از پادشاهی یزدگرد و به قولی از پس چهار سال، عربان به قلمرو وی هجوم آوردند و مدت زندگانی او ناوقتی کشته شد بیست و هشت سال بوز و ان شاء الله باقیمانده اخبار یزدگرد و فرزندان وی را ضمن سخن از فتوح مسلمانان بگوئیم.

به گفته یهودان از حیوط آدم به زمین تا به وقت هجرت پیامبر صلی الله علیه و سلم چهار هزار سال و ششصد سال و چهل و دو سال و چندماه بود و به پندار آنها این به تورات هست.

به گفته نصاری این مدت پنج هزار سال و نهصد سال و نود و دو سال و چندماه بود و پندارند که در تورات یونانی چنین آمده است.

ولی به گفته مجوسان پارسی این مدت چهار هزار سال و صد سال و هشتاد و دو سال و ده ماه و نوزده روز بود و مدت پس از هجرت را تا به وقت کشته شدن یزدگرد که سی سال و دو ماه و هانزده روز بود بر آن افزوده‌اند و این حساب و آغاز تاریخ از

روزگار کیومرث است و کیومرث را آدم ابوالبشر دانند که همه آدمیان نسب از او دارند چنانکه در این کتاب آورده‌ام.

از پیش گفته‌ام که بعضی از مطلقان، اسلام در این باب چه گفته‌اند و اکنون گفتار بعضی دیگر را یاد می‌کنم که گویند از آدم تا نوح ده قرن بود و قرن یکصدسال است و از نوح تا ابراهیم ده قرن بود و قرن یکصدسال است و از ابراهیم تا موسی پسر عمران ده قرن بود و قرن یکصدسال است.

ذکر گوینده
این سخن

از ابن عباس روایت کرده‌اند که از آدم تا نوح ده قرن بود و همگان بر شریعت حق بودند.

و هم از عمرو بن واقد اسلمی روایت کرده‌اند که از آدم تا نوح ده قرن بود و قرن یکصدسال است و از نوح تا ابراهیم ده قرن بود و قرن یکصدسال است و از ابراهیم تا موسی پسر عمران ده قرن بود و قرن یکصد سال است.

از سلمان نیز روایت کرده‌اند که از محمد تا عیسی علیهما السلام ششصدسال بود.

از عوف روایت کرده‌اند که از موسی تا عیسی ششصد سال بود.

از ابن عباس روایت کرده‌اند که از موسی تا عیسی پسر مریم یکهزار سال و هفتصد سال بود و میان آنها فترت پیمبران بود و یکهزار پیمبر از بنی اسرائیل مبعوث شد بجز پیمبرانی که به اقوام دیگر فرستاده شد. و از میلاد عیسی تا پیمبر ما پانصد سال و شصت و نه سال بود که در آغاز آن سه پیمبر مبعوث شد که خداوند فرماید: «اذا رسلنا الیهم اثنتین فکذبوهما فعزنا بثالث» یعنی و قنسی دو تن سویشان

فرستادیم و تکذیبشان کردند و به سومی نیرویشان دادیم».

و آنکه به تأیید دو تن آمد شمعون بود و وی از حواریان بود و فترت پیمبران که خدا هیچ پیمبر نفرستاد چهارصدسال و سی و چهار سال بود و هنگامی که عیسی عروج کرد سی و دو ساله بود و مدت پیمبری وی سی ماه بود و خدا پیکر او را بالا برد و هم اکنون زنده است.

از وهب روایت کرده اند که از عمر دنیا پنجهزار سال و شصت سال رفته است.

عبدالله بن بسر گوید پیمبر صلی الله علیه وسلم به من گفت به يك قرن خواهی رسید و او یکصد سال بزیست .

این روایتی است که از دانشوران اسلام آورده اند و در این مورد اختلاف بسیار هست. واقعی از گروهی از اهل حدیث روایت کرده که همه عمر دنیا تا میلاد پیمبر ما چهار هزار سال و شصت سال بود ولی از هشام بن محمد کلبی روایت کرده اند که عمر جهان تا میلاد پیمبر خدای پنجهزار سال و پانصد سال بود و از وهب بن منبه روایت کرده اند که همه عمر جهان شش هزار سال است و تا به روزگار پیمبر پنجهزار سال و شصت سال بود. وفات وهب بن منبه به سال صد و چهاردهم از هجرت بود و باقیمانده عمر جهان به گفته وی در این وقت که ما در آنیم دو بیست سال و پانزده سال است و این گفتار وهب با روایتی که از ابن عباس آورده اند مطابقت دارد .

بعضی ها گفته اند از وقت هبوط آدم تا مبعث پیمبر ما شش هزار سال و یکصد و سیزده سال بود که از هبوط آدم تا طوفان دو هزار سال و دو بیست سال و شصت و پنج سال بود و از طوفان تا تولد ابراهیم خلیل الرحمن هزار سال و شصت و نه سال بود و از تولد ابراهیم تا وقتی موسی بنی اسرائیل را از مصر برون برد پانصد سال و شصت و پنج سال بود و از وقت خروج بنی اسرائیل تا بنای بیت المقدس که به سال

چهارم پادشاهی سلیمان پسر داود بود ششصد سال و سی و شش سال بود از بنای بیت المقدس تا پادشاهی اسکندر هفتصد سال و هفتده سال بود و از پادشاهی اسکندر تا تولد عیسی پسر مریم سیصد سال و شصت و نه سال بود و از تولد عیسی تا مبعث محمد صلی الله علیه وسلم پانصدسال و یازده سال بود و از مبعث تا هجرت وی از مکه به مدینه سیزده سال بود.

بعضی ها از ابن عباس روایت کرده اند که از آدم تا نوح هزار سال و دو بیست سال بود و از نوح تا ابراهیم هزار سال و صدسال و چهل و سه سال بود و از ابراهیم تا موسی پانصد سال و هفتاد و پنجسال بود و از موسی تا داود یکصدسال و هفتاد و نه سال بود و از داود تا عیسی هزارسال و پنجاه و سه سال بود و از عیسی تا محمد ششصد سال بود.

و از بعضی اهل کتاب روایت کرده اند که از آدم تا طوفان هزار سال و دو بیست سال و پنجاه و شش سال بود و از طوفان تا وفات ابراهیم هزارسال و بیست سال بود و از وفات ابراهیم تا وقتی بنی اسرائیل به مصر در آمدند هفتاد و پنج سال بود و از ورود بنی اسرائیل به مصر تا خروج موسی از آنجا چهار صد سال و سی سال بود و از خروج موسی تا بنای بیت المقدس پانصد سال و پنجاه سال بود و از بنای بیت المقدس تا پادشاهی بخت النصر و ایرانی بیت المقدس چهارصد سال و چهل و شش سال بود و از پادشاهی بخت النصر تا پادشاهی اسکندر چهارصد سال و شصت و سه سال بود و از پادشاهی اسکندر تا به سال دو بیست و ششم هجرت ، هزار سال و دو بیست و چهل و پنجسال بود .

کتابهای شرکت انتشارات اساطیر (سهامی خاص)

❖ مجموعه سفرنامه‌های ایرانی

سفرنامه رضاقلی میرزا نایب‌الایاله به کوشش اصغر فرمانفرمایی قاجار

سفرنامه درخ‌خان امین‌الدوله به کوشش کریم‌اصفهان‌نیران و قدرت‌الروشنی

❖ مجموعه تاریخ ایران

سرگذشت مسعودی ظل‌السلطان، تصحیح حسین خدیو‌جم

ایران عهد ناصری حسین محبوبی اردکانی و ایرج افشار

رجال عصر قاجار به قلم یکی از رجال همان عصر

چنگیز خان - ولادیمیرتسوف ترجمه دکترشهرین بیانی

ترجمه کامل تاریخ طبری محمد بن جریر طبری

ترجمه ابو القاسم پاینده

❖ مجموعه آثار باستانی پاریزی

گنجعلی خان و بخاطر مثنی سنگک

ازدهای هفت سر

آسیای هفت سنگک

بهاروان گرز هفده من

نان جو ددوغ گنو